

ZGO 9. R - 8. teden pouka na daljavo

Draga učenka, dragi učenec !

Pred nami je že 8. teden pouka na daljavo.

Prejšnji teden ste opravili preverjanje znanja iz zgodovine, po mailu pa boste v kratkem prejeli dosežene točke in oceno (najverjetneje bo to v prvih dneh naslednjega tedna).

Če ti kar koli ni jasno ali imaš dodatna vprašanja, mi lahko sporočiš na mail, ki se glasi :
darja@gorup.eu

Glede zaključne ocene pri predmetu je še prezgodaj za govoriti. Vse ocene bom pregledala, tudi moje zabeležke v moji redovalnici in bomo o ocenah kdaj drugič govorili, najbrž se celo vidimo v šoli. Navsezadnje je mesec maj komaj začel in do junija imamo še kar nekaj dela.

Ta teden bomo nadaljevali z novo snovjo.

Če se spomniš, smo zadnje ure pred preverjanjem znanja spoznali, kako smo se Slovenci po razpadu Države Slovencev, Hrvatov in Srbov združili s Kraljevino Srbijo v novo državo – Kraljevino SHS, ki je nastala 1. dec. 1918.

- Spoznali smo, kako so reševali našo S in Z mejo
- Kakšno ureditev je določala vidovdanska ustava, ki je bila sprejeta na Vidov dan 28. junija 1921

Danes pa bomo spoznali, kako se je v Kraljevini SHS končalo obdobje parlamentarizma in je kralj Aleksander Karađorđević razglasil osebno diktaturo.

Odpri učb. na str. 90 in napiši naslov :

KRALJEVINA SHS – UVEDBA KRALJEVE DIKTATURE

S sprejetjem ustave se je v državi začelo obdobje parlamentarizma -> to pomeni, da je odločal parlament, v katerega so posamezni narodi, živeči v državi, poslali svoje izvoljene politične predstavnike.

Ampak, država je bila večnacionalna in večji narodi so imeli po taki ureditvi več predstavnikov, manjši manj, nekateri pa nobenega.

Zato so bila za ta čas značilna stalna politična trenja, ki so dosegla vrhunec leta 1928. Takrat je med zasedanjem skupščine prišlo celo do streljanja.

Zapiši k 1. točki :

1. Obdobje parlamentarizma so zaznamovali politični spori.

Višek so dosegli leta 1928, ko je med zasedanjem skupščine celo prišlo do streljanja.

Dogodek je izkoristil kralj – razpusil je parlament, preklical ustavo in prepovedal delovanje političnim strankam. 6. januarja leta 1929 je začel vladati kot diktator. To obdobje se, glede na datum, imenuje šestojanuarska diktatura.

Preberi iz učb. str. 90 tekst, ki govori o tem obdobju in z mojo pomočjo oblikuj naslednji zapis :

2. Kralj je izrabil priložnost in 6. januarja 1929 razglasil osebno diktaturo (=šestojanuarska)

Izpiši iz učbenika :

- katere institucije je kralj razpusil,
- na koga se je oprl pri vladanju,
- katero ime dobi država in na kaj se je delila

-Oglej si zemljevid Kraljevine Jugoslavije

-Opazil boš, da Primorska in s tem tudi Postojna nista bila del te države, ampak je pripadala Italiji po rapalski pogodbi.

-Kraljevina Jugoslavija se je upravno delila na banovine, ki so se imenovala po rekah.

-Slovenski prostor je spadal pod dravsko banovino.

Protest proti kraljevi diktaturi je bil velik, tako doma, kot tudi v tujini. Zato je kralj tako vladanje nekoliko omilil in izdal leta 1931 ustavo, ki se je imenovala vsiljena ali oktroyirana. Oblast pa je bila kljub novi ustavi še vedno nasilna.

Zato so na kralja Aleksandra izvedli atentat in ga ubili – to se je zgodilo med obiskom v Franciji leta 1934.

3. Uboj kralja Aleksandra v Marseillu leta 1934

Aleksander je imel sina Petra, ampak je bil ta ob očetovi smrti še mladoleten. Zato je namestništvo prevzel bratranec ubitega kralja – knez Pavle. Tej dobi rečemo doba namestništva.

Zapiši naslednjo točko, preberi iz učbenika in naredi kratek povzetek :

4. Obdobje kraljevega namestništva

K zadnji točki zapiši :

5. Marca 1941 Jugoslavija pristopi k trojnemu paktu, vojska izvede državni udar in prevzame oblast, aprila napade Hitler Jugoslavijo.